

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 136.

Vydána dne 18. prosince 1922.

Obsah: (360.—362.) 360. Nařízení o náhradových knihách a náhradových bankách. — 361. Nařízení, kterým se rozšiřuje obor působnosti poštovního úřadu šekového o službu náhradové banky. — 362. Nařízení, jímž se zřizují Československý řád Bílého lva a Československá medaile Bílého lva.

360.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 7. prosince 1922

o náhradových knihách a náhradových bankách.

Podle §. 21 zákona ze dne 11. března 1920, č. 166 Sb. z. a n., o úvěrové pomoci nabyvatelům půdy (zákonu úvěrového), a § 71 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb. z. a n., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (zákonu náhradového), ve znění zákona ze dne 13. července 1922, č. 220 Sb. z. a n., se nařizuje:

§ 1.

Náhradovou knihou jest kniha účtů (§ 3) náhradové banky, jež vede také sbírku listin (§ 8) a seznamy osobní a věcné.

§ 2.

Náhradová banka vykonává jménem státu účetní a pokladní službu pro náhradové pohledávky státním pozemkovým úřadem jí přiřazené. Účty vede náhradová banka tak, aby z nich byla patrna skutečná výše náhradové pohledávky, její úrokování (splatnost a výše úroků), její úmor, jakož i přeměna v dílčí dluhopisy (výkupní listy). Účty ty jsou veřejnými v tom smyslu, že náhradová banka jest povinna na požádání osoby, jež osvědčí právní zájem, vydati úřední výpis z účtu za poplatek stanovený náhradovou bankou po dohodě se státním pozemkovým úřadem.

§ 3.

Náhradová banka vykonává jménem státu též účetní a pokladní službu a správu pohle-

dávek z úvěrů, poskytnutých uchazečům o úvěr dle § 4, odst. 3., úvěrového zákona a dle § 64, odst. 2., zákona náhradového.

§ 4.

Pro každou náhradovou pohledávku a každého náhradového věřitele (§§ 60, 61, 66 zákona náhradového) zřídí se samostatný účet.

Bude-li zapsati několik náhradových pohledávek u téže náhradové banky pro téhož náhradového věřitele a nejsou-li různě omezeny nebo zatíženy, mohou býti zapsány na témže účtu.

§ 5.

V účtu náhradové banky zapisuje se:

1. náhradový věřitel, změny a omezení v jeho osobě, a jde-li o vázaný majetek, vedle údaje o tom též osoby, jež jsou oprávněny bráti důchod z náhradové pohledávky všeobecně, jakož i jméno dočasně oprávněného,

2. náhradová pohledávka (náhradové pohledávky, § 4, odst. 2.) s veškerým příslušenstvím, údaje o splatnosti a vypověditelnosti a veškeré změny a omezení týkající se náhradových pohledávek kromě pravidelných umořovací splátek,

3. zástavní práva a břemena, nabytá na náhradové pohledávce a jejich úrocích, jakož i omezení a změny, vztahující se na osobu věřitelů nebo jejich pohledávky.

Práva nabytá na pohledávce, dále změny týkající se osoby věřitelovy nebo práv na pohledávce nabytých, jsou účinný vůči státu, jsou-li zapsány v náhradové knize. Takové zápisy mohou býti vykonány jen podle listin veřejných nebo listin, na nichž podpisy osob,

jichž práva se omezují, zatěžují nebo zrušují, jsou soudem nebo notářem (veřejným) ověřeny.

§ 6.

Výpověď danou podle §§ 61, 69, 70 náhradového zákona zapíše náhradová banka v příslušném účtu.

Bude-li náhradová pohledávka zcela zaplacená, vymaže se v náhradové knize.

§ 7.

Veškerá podání, jež dojdou k náhradové bance a týkají se pohledávek a práv v náhradové knize zapsaných, zapisována budou do deníku náhradové banky v pořadí, v jakém časově dojdou k náhradové bance. Pořadí to jest také rozhodno pro zápisy do náhradové knihy. Zápisy podle podání, jež dojdou k náhradové bance současně, mají stejné pořadí.

Náhradová banka poznamenaná v náhradové knize v pořadí podání, odepře-li výkon zápisu.

§ 8.

Každý účet v náhradové knize má své číslo. Spisy náhradové banky, týkající se toho kterého účtu, buďtež označeny jeho číslem. Listiny, tvořící podklad zápisů v náhradové knize, založí náhradová banka v prvopisu nebo ověřeném opisu do sbírky listin.

§ 9.

Náhradovými bankami mohou být Hypoteční banka česká v Praze, Hypoteční banka moravská v Brně, Slezský pozemkový úvěrní ústav v Opavě, spořitelny dle spořitelního zákona, ústavy, jež jsou oprávněny vydávati zástavní listy, přihlásí-li se k této službě buď jednotlivě nebo hromadně prostřednictvím svého svazu, a pověřili je státní pozemkový úřad touto službou, a ústavy (úřady) státní, které k tomu budou vládou určeny. Jméno ústavu (ústavů, úřadu) vyhlásí státní pozemkový úřad v úředních listech.

Pokud na Slovensku a v Podkarpatské Rusi nebude veřejnoprávních ústavů peněžních, mohou službou náhradových bank být pověřeny též tamní odbočky ústavů jmenovaných v odst. 1. Budou-li ve jmenovaných částech státu zřízeny veřejnoprávní ústavy peněžní, mohou být rozhodnutím státního pozemkového úřadu pověřeny službou náhradových bank.

Agenda náhradová budiž u všech náhradových bank vedena odděleně od jejich ostatních obchodů.

§ 10.

Který peněžní ústav jest pro určitou náhradovou pohledávku bankou náhradovou, určuje státní pozemkový úřad.

§ 11.

Dílčí dluhopisy, jimiž by náhradová banka ku poukazu státního pozemkového úřadu vyplatila náhradu bývalým vlastníkům převzatého majetku pozemkového (§ 61 náhradového zákona), jsou papíry majiteli svědčící. Jejich název jest „Výkupní listy pozemkové“. Podmínky jejich úrokování a splacení budtež na nich vytištěny.

K výdeji těchto listů může být přikročeno jen po předchozím souhlasu vlády.

Všechny náhradové banky, chtějící provést emisi výkupních listů, musí utvořit společný splacovací fond, do něhož by přispívaly dle poměru náhradových pohledávek výkupními listy nahrazených, a z něhož by se splácely výkupní listy dle jednotných zásad.

§ 12.

O vydání dílčích dluhopisů, jimiž by dle § 69 náhradového zákona byly vyplaceny pohledávky bývalých knihovních věřitelů a oprávněnců, platí předpisy předešlého paragrafu. Jejich úrokovou míru určuje státní pozemkový úřad po předchozí dohodě s ministerstvem financí.

Papíry tyto buďtež znamenány na pražské burse pro cenné papíry. Kurs na této burse jest směrodatným pro výplatu dle § 69 náhradového zákona. Náhradové banky jsou oprávněny prodávati je i kupovati na vlastní účet.

§ 13.

Ústavy a fondy, jež dle § 70 náhradového zákona mohou žádati státní pozemkový úřad, aby vedle zápisu jejich pohledávek do náhradové knihy ještě je zajistil zástavním právem, a to poměrným dílem na nemovitostech, na nichž dříve byly zajištěny, jsou povinny, vykonají-li toto právo, rozdělití svoje pohledávky na díly odpovídající cenám dílů dříve zatížené nemovitosti. Rozdělení takové budiž provedeno dle možnosti v dohodě se státním pozemkovým úřadem. V případě jejího nezdaru rozhodne odhad soudní.

§ 14.

Veřejnoprávní úvěrní ústavy pověřené službou náhradových bank, které mají nebo dostanou právo vydávati dílčí dluhopisy, poskytující sirotčí jistoty, jsou oprávněny poskytovat úvěr drážebnostní výdejem dílčích úpisů dle § 4 zákona úvěrového.

§ 15.

Papíry tyto mají jednotný název „Pozemkové listy úvěrové“ s označením ústavu, který je vydal, na přední straně pláště. Na plášti tohoto dluhopisu musí býti vytištěno jméno tohoto cenného papíru, podepsané zavazovací prohlášení banky, suma, na kterou papír zní, úroková míra a způsob splacení jistiny a úroků.

Podmínky výdeje těchto papírů schvaluje vláda. Vláda určí v rámci § 15 úvěrového zákona jednotlivým ústavům nejvyšší kontingent pro emisi těchto papírů.

Pozemkové listy úvěrové jsou papíry majiteli svědčící. Ústav je vydávající může poskytnouti úvěr buď odevzdáním těchto dluhopisů ve jmenovité hodnotě, rovnající se částce vypůjčené, nebo vyplacením kursovní hodnoty jejich v hotovosti.

§ 16.

Pro ochranu majitelů pozemkových listů úvěrových platí obdobně předpisy zákonů ze dne 24. dubna 1874, č. 48 a 49 ř. z., a zákona ze dne 5. prosince 1877, č. 111 ř. z., po případě zákonného článku XXXVI. z roku 1876 o zachování práv příslušejících majitelům listů zástavních.

Ústavy poskytující úvěr výdejem pozemkových listů úvěrových jsou povinny tvořiti zvláštní rezervní fondy pro ztráty při těchto obchodech. K tomu účelu jest věnovati ročně 10% čistého zisku z těchto obchodů, a to tak dlouho, pokud rezervní fond tento nedostoupí 10% jmenovité hodnoty těchto cenných papírů dotčeným ústavem vydaných. Po dosažení tohoto stavu fondu stačí roční dotace 5% z čistého zisku z jmenovaných obchodů.

V případě likvidace ústavu nebo ukončení těchto obchodů náleží zbytek fondu po úhradě závazků z těchto obchodů dotčenému ústavu.

§ 17.

Státnímu pozemkovému úřadu náleží prováděti dozor nad příslušným oddělením ústa-

vů (úřadu), vykonávajících službu náhradové banky, a rozhodovati o stížnostech do opatření náhradové banky. Stížnost podati jest u náhradové banky do 14 dnů od vyrozumění o opatření. Běží-li o stížnost proti opatření, týkajícímu se zápisu do náhradové knihy, vyznačí se stížnost v náhradové knize, a bude-li v důsledku stížnosti zápis proveden, má pořadí původního podání.

Dozor nad ústavu veřejnoprávními, jež již podléhají státnímu dozoru, vykonává státní pozemkový úřad orgány, určenými k provádění tohoto dozoru. Jest mu však vyhrazeno kdykoliv provésti revisi orgánem vlastním nebo k tomu účelu zjednaným.

Revidující úředníci mají právo nahlížeti do knih a všech dokladů účetních a pokladních tohoto odvětví obchodního, zjišťovati stav pokladniční a opatrovati si vysvětlení dotazy. Správa a úřednictvo revidovaných ústavů mají povinnost v těchto směrech poskytovat revidujícím úředníkům stejnou pomoc a informace pod stejnými následky, kdyby tak nečinilo, jak je to ustanoveno při provádění státní revise nad ostatními druhy bankovních obchodů anebo povinné revise nad ústavu družstevními.

§ 18.

Tímto nařízením zrušuje se nařízení vlády ze dne 26. listopadu 1920, č. 630 Sb. z. a n.

§ 19.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedou je všichni ministři.

Švehla v. r.

Habrman v. r.	Dr. Beneš v. r.
Malypetr v. r.	Dr. Rašín v. r.
Bechyně v. r.	Dr. Dolanský v. r.
Novák v. r.	Stříbrný v. r.
Srba v. r.	Dr. Hodža v. r.
Udržal v. r.	Šrámek v. r.

Tučný v. r.,

též za ministra Dra Frankeho.

Dr. Markovič v. r. Dr. Kállay v. r.